

Pål Mitsem

Fra: Pål Mitsem <mitsem@mitsem.no>
Sendt: fredag 17. januar 2020 11.06
Til: 'debatt@aftenposten.no'; 'debatt@bt.no'; 'debatt@aftenbladet.no';
'debatt@aftenbladet.no'
Kopi: 'trine.eilertsen@aftenposten.no'; 'froy.gudbrandsen@bt.no';
'lars.helle@aftenbladet.no'; 'eivind.ljostad@fvn.no'
Emne: Katastrofen med "Alexander L. Kielland"-plattformen

(Leserbrevet er likelydende med leserbrev sendt i går, med to viktige tillegg, et avsnitt (6. avsnitt) og en henvisning i 4. siste avsnitt, og et par korrekturrettelser).

Gode redaktører,

Ankerlineteorien - at «Alexander L. Kielland»-plattformen ble slitt i stykker på grunn av at bare 8 ankere og ikke 10 ble benyttet på Ekofisk - ble oppfunnet av det franske byggeverkstedet CFEM. I sine kommentarer til den norske granskningen hevdet verkstedet i 1981 at plattformen ikke var bygget feil, men at den var brukt feil. De viste blant annet til at plattformen skulle brukes med ti ankerliner, og ikke åtte slik det ble gjort da ulykken skjedde.

Det er ingen som har bestridt at ti anker skulle benyttes for ALK-plattformen som boreplattform; den var konstruert og bygget som boreplattform. Driftsmanualen for ALK viste også til 10 anker, da drift-manualen var laget for ALK som boreplattform. Men den ble aldri brukt som boreplattform - den ble alltid benyttet som boligplattform.

Ved boring etter olje og gass som kan være under høyt trykk er enhver bevegelse av plattformen livsfarlig. Som boligplattform må man bare sikre at den ikke støter på faste installasjoner eller andre flytende gjenstander. Man må beregne for hver liggeplass hva dette krever, og det ble også gjort.

Påstanden i Schibsted-pressen om at man også måtte bruke 10 anker ved bruk av ALK som boligplattform, og at ALK ble slitt i stykker fordi bare 8 anker ble benyttet, ble også presentert av ingeniøren Nils Gunnar Gundersen via journalister i «Stavanger Aftenblad» i store oppslag 29. oktober 2016, også i «Aftenposten», «Bergens Tidende» og «Fædrelandsvennen». At Nils Gunnar Gundersen var kilden ble opplyst i «Stavanger Aftenblad» 12. november 2016.

Ingen personer med fagkunnskap har støttet ankerlineteorien. Wikipedia, «[https://no.wikipedia.org/wiki/Alexander L. Kielland \(plattform\)](https://no.wikipedia.org/wiki/Alexander_L._Kielland_(plattform))», sier i avsnittet om ankerlineteorien at CFEM ikke fremla noen begrunnelse for at ALK ble benyttet feil, eller noen analyser. Wikipedia opplyser at professor Torgeir Moan, som var med i den norske ALK-kommisjonen har

anført at de hadde gjort analyser som viste at lastene fra forankringssystemet uavhengig av bruken, var for små til at det kunne ha ført til bruddet.

I «Stavanger Aftenblad» 12. november 2016 avviser talsmannen for DNV GL (tidligere Det Norske Veritas) (i intervju med journalisten som 14 dager tidligere hadde gitt ankerlineteorien kjempeoppslag i flere Schibsted-aviser) at bruk av 8 ankere i stedet for 10 kunne ha noe med ulykken å gjøre, og sa: «Dersom de to ankerlinene knyttet til den aktuelle leggen på plattformen var utnyttet til linenes maksimale bruddstyrke, ville dette bare utgjøre en brøkdel av de krefter stagen var designet for å tåle. På mindre teknisk språk; ankerlinene ville ryke lenge før det aktuelle staget dersom dette hadde vært uskadet».

Handelsretten i Paris oppnevnte 4 sakkyndige, Marcel Joudain, Yves Rocquemont, Gerard Thalheimer og Jacques Cure, alle med professor-kompetanse, til å gi råd om de tekniske spørsmål som ALK-ulykken reiste. Man kan neppe mistenke franske sakkyndige for å overse argumenter for å lempe på ansvaret til de franske saksøkte i et søksmål fra et amerikansk selskap i Paris. De sakkyndige går nøye inn på ankerline-teorien, og avviser denne kontant på s. 331: «Conclusion: The actual anchoring and winching conditions of the platform caused additional stresses, but these were far too weak to constitute the cause of the accident».

For sikkerhets skyld har jeg bedt en nestor på dette felt, professor emeritus Lars Bergdahl ved Chalmers Universitet i Göteborg, om en sakkyndig vurdering. Den, og hele min korrespondanse med Lars Bergdahl, er inntatt i dokument «20200112 Professor Lars Bergdahl, Chalmers.pdf». Han går nøye inn på spørsmålet om bruk av 8 ankerliner i stedet for 10 kunne ha skadet ALK, og konkluderer: «Det är osannolikt!»

Kort sagt, ankerline-teorien har vært vurdert av en rekke eksperter i Norge, Frankrike og Sverige, som alle forkaster den fullstendig. De nevnte eksperter går konkret inn og vurderer om bruk av 8 ankerliner, i stedet for 10, kan ha forårsaket ulykken, slik «Aftenposten», «Bergens Tidende», «Stavanger Aftenblad» og «Fædrelandsvennen» alle har hevdet i store oppslag.

«Aftenposten», og sikkert også de andre avisene, har egne spalter for å rette de reneste petitesser. Går det an å håpe at de også vil rette de gale påstander de har fremsatt om den største industriulykke i Norge, med 123 omkomne? Går det også an å spørre hvorfor norsk presse helt fram til i fjor (i «Stavanger Aftenblad» 24. august 2019) ikke har skrevet et ord om elefanten i rommet, Det norske Veritas?

I følge de franske eksperter, navngitt ovenfor, har Det norske Veritas et stort ansvar for ulykken, som de mener kunne vært unngått hvis «Alexander L. Kielland»-plattformen hadde vært klasset i andre, navngitte, klassifikasjonsselskaper, jfr. dokument «20190209 ALK og DnV.pdf».

Er det riktig som påstått av tidligere informasjonssjef i Statoil, Håkon Lavik, i «Stavanger Aftenblad» 4. november 2016, at Det norske Veritas er hellig og uangripelig?

Kanskje bør Schibsted-avisene benytte anledningen til å begrave ankerline-teorien før Riksrevisjonen skal se på saken?

Pål Mitsem, Randaberg